

POWIATOWY URZĄD PRACY W CZARNKOWIE
ul. Przemysłowa 2a, 64-700 Czarnków

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE CZARNKOWSKO – TRZCIANECKIM
W I - PÓŁROCZU 2014 ROKU**

Czarnków, 07 października 2014

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego został opracowany na podstawie art. 8 ust. 1 pkt. 3 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Raport został przeprowadzony zgodnie z zaleceniami metodycznymi wprowadzonymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2005 roku.

Podstawowym źródłem informacji wykorzystywanym w opracowaniu były dane zawarte w załącznikach 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 za I półrocze 2014 roku.

Analizą objęto:

- 10 wielkich grup zawodowych (kod 1–cyfrowy),
- 43 duże grupy zawodowe (kod 2–cyfrowy),
- 132 grupy średnie (kod 3–cyfrowy),
- 444 grupy elementarne (kod 4–cyfrowy), przy czym grupy elementarne obejmują 2366 zawodów i specjalności

określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy”, wprowadzonych do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku (tj. Dz. U. z 2014 poz. 760).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jedną z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy. Bada także zawody wykazujące deficyt lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do kierunków kształcenia na poziomie szkoły oraz szkoleń na poziomie urzędów pracy i innych instytucji szkoleniowych, aby wpływały one w sposób korzystny na procesy zachodzące na rynku pracy. Wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych wśród zarejestrowanych bezrobotnych w danym regionie pozwala na wprowadzanie mechanizmów redukujących negatywne zjawiska na rynku pracy.

CZĘŚĆ I – DIAGNOSTYCZNA

Raport za 2014 rok podzielono na dwie części, tj. **diagnostyczną** i drugą, opartą na wynikach badania popytu na pracę oraz badania o absolwentach szkół wyższych GUS, a także danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN.

Pierwsza część raportu za 2014 rok tzw. diagnostyczna, oparta jest na danych z załącznika 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na koniec czerwca 2014r. wynosiła **3.811 osób** i była **niższa o 416 osób** tj. o 9,8% w stosunku do czerwca 2013 roku.

Stopa bezrobocia dla powiatu wynosiła na koniec czerwca 2014r. – **12,1%**. Dla kraju wskaźnik ten kształtował się na poziomie **12,0%** a dla województwa **8,3%**.

Obszar powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego nie jest jednorodny pod względem poziomu bezrobocia. Największe natężenie bezrobociem w czerwcu 2014r. występowało w mg. Krzyż Wlkp. – 8,1%, najmniejsze w g. Lubasz – 4,4% (stosunek liczby bezrobotnych do ludności w wieku produkcyjnym). W pozostałych gminach wskaźnik bezrobocia rejestrowanego kształtował się na poziomie od 5,4% do 8,0%.

Natomiast wskaźnik bezrobocia rejestrowanego dla powiatu, obliczony wyłącznie dla celów porównawczych wynosił 6,7%.

W celu zbadania sytuacji na rynku pracy poszczególnych grup zawodowych posłużono się informacjami dotyczącymi stanu i struktury bezrobocia na koniec I półrocza 2014r.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, że bezrobotni w powiecie mają w większości niskie kwalifikacje. Na koniec czerwca 2014r. wśród **3.020 osób** bezrobotnych z zawodem zanotowano:

- ❖ **66,3%** - **2.002** osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (grupy od 5 do 8),
- ❖ **16,9%** - **509** osób wykształceniem średnim (grupa 3 i 4),
- ❖ **8,8%** - **267** osób z wykształceniem elementarnym (grupa 9),
- ❖ **8,0%** - **242** osoby o wysokich kwalifikacjach (grupa 1 i 2).

Najliczniejszą kategorię stanowiły osoby bezrobotne posiadające zawody z grupy 7 „**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**”. Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów.

Na koniec I półrocza 2014r. zaliczono do grupy „7” – **962** bezrobotnych - **25,2%** ogółu zarejestrowanych.

Grupa „7” dzieli się na pięć grup dużych, w których zanotowano następującą liczbę bezrobotnych:

- 7.1. robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) - **223 osoby** (w tym dominuje 98 murarzy),
- 7.2. robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni - **328 osób** (w tym 132 ślusarzy i 43 mechaników samochodów osobowych),
- 7.3. rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni – **42 osoby**,
- 7.4. elektrycy i elektronicy – **58 osób**,
- 7.5. robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – **311 osób** (w tym 57 krawców i 54 stolarzy).

Znaczną grupę tworzyły **osoby nieposiadające żadnych kwalifikacji zawodowych oraz udokumentowanego doświadczenia zawodowego** – **791** osób, tj. **20,8%** ogółu.

Trzecie miejsce pod względem liczebności grupy zajęli bezrobotni posiadający **zawody z grupy 5 - związane z usługami osobistymi i sprzedawcy**.

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które są niezbędne do świadczenia usług ochrony, usług osobistych związanych m.in. z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczaniem żywności, opieką osobistą oraz do sprzedawania i demonstrowania towarów w sklepach hurtowych czy detalicznych.

Według stanu na koniec I półrocza 2014r. w skład grupy 5 wchodziło **663** bezrobotnych – **17,4%** ogółu bezrobotnych. **Grupa „5” dzieli się na cztery grupy duże, w których zanotowano następującą liczbę bezrobotnych:**

- 5.1. pracownicy usług osobistych – **237 osób** (w tym 74 kucharzy i 46 kucharzy małej gastronomii),
- 5.2. sprzedawcy i pokrewni – **403 osoby** (w tym 342 sprzedawców),
- 5.3. pracownicy opieki osobistej i pokrewni – **14 osób**,
- 5.4. pracownicy usług ochrony – **9 osób**.

Bezrobotni zaliczani do grupy 3 „**Technicy i inny średni personel**” z uwagi na liczebność zajmowali czwarte miejsce. Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania. Na koniec I półrocza 2014 r. zarejestrowano w grupie „3” - **404** osoby – **10,6%** ogółu.

Grupa „3” dzieli się na pięć grup dużych, w których zanotowano następującą liczbę bezrobotnych:

- 3.1. średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – **154 osoby** (w tym 43 osoby w zawodzie technik mechanik, 37 osób w zawodzie technik rolnik),
- 3.2. średni personel do spraw zdrowia – **73 osoby** (w tym 44 osoby w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa domowego),
- 3.3. średni personel do spraw biznesu i administracji – **143 osoby** (w tym 103 osoby w zawodzie technik ekonomista),
- 3.4. średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny – **16 osób**,
- 3.5. technicy informatycy – **18 osób**.

Bezrobotni o wysokich kwalifikacjach tj. z grupy 2 byli grupą nieliczną.

Na koniec czerwca 2014r. zarejestrowanych było **229 specjalistów** stanowiących **6,0%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich główne zadania to wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie.

W tej grupie z kolei najliczniejszą grupę stanowili **ekonomiści** – 22 osoby i **pedagodzy** – 14 osób.

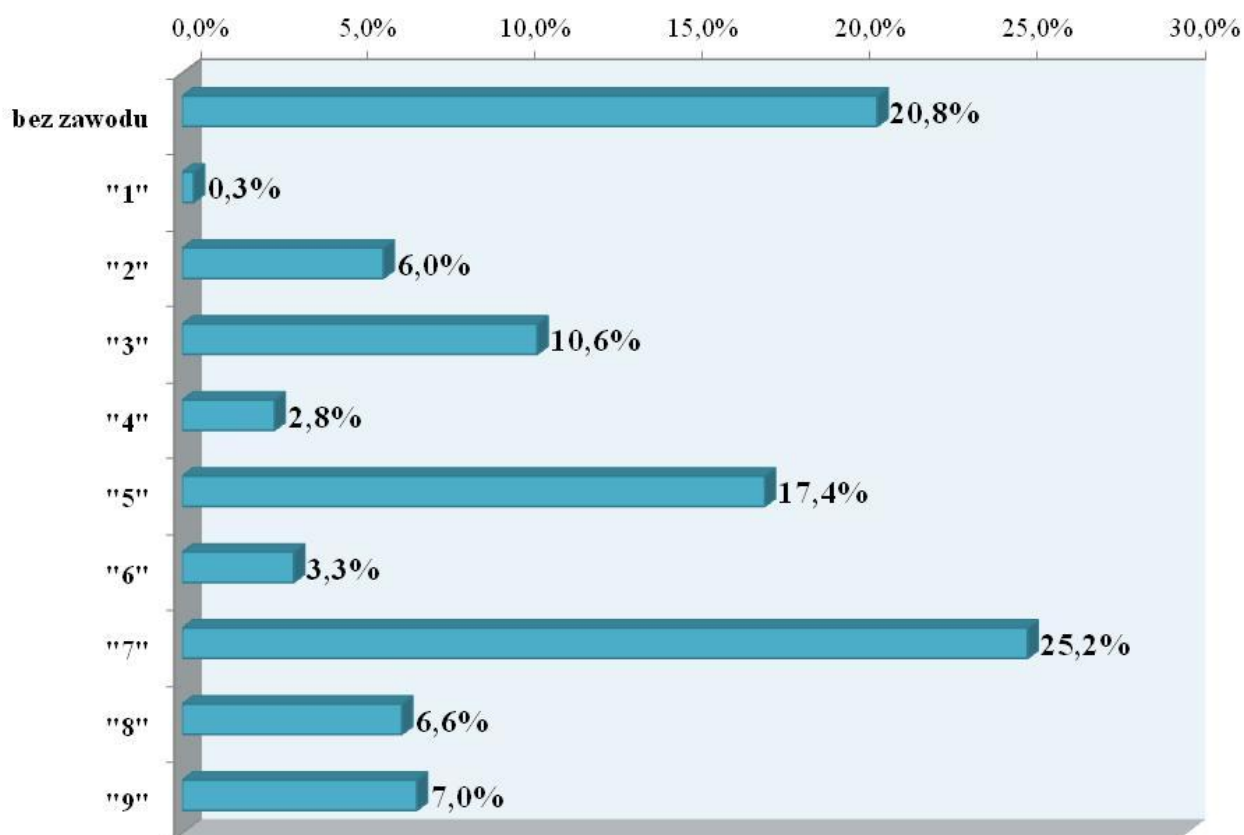
Poniższa tabela przedstawia przynależność bezrobotnych zarejestrowanych na koniec I półrocza 2014r. do grup wielkich.

Tabela 1 Struktura bezrobocia według grup wielkich zawodów wg stanu na 30.06.2014 r.

Kod zawodu	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych na 30.06.2014	% udział
0	Bez zawodu	791	20,8
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	13	0,3
„2”	Specjaliści	229	6,0
„3”	Technicy i inny średni personel	404	10,6
„4”	Pracownicy biurowi	105	2,8
„5”	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	663	17,4
„6”	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	127	3,3
„7”	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	962	25,2
„8”	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	250	6,6
„9”	Pracownicy przy pracach prostych	267	7,0
Ogółem		3.811	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Wykres 1 Struktura bezrobocia wg grup wielkich zawodów – stan na 30.06.2014 r.

Porównanie struktury bezrobocia z końca I półrocza 2013 i 2014r. pozwoliło na zaobserwowanie tendencji zniżkowej liczebności poszczególnych kategorii zawodowych na rynku pracy. Najbardziej dynamiczny spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano wśród osób posiadających zawody z grupy:

- **„robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”** – spadek o 115 osób, tj. o 10,7%, nieznaczne zmniejszenie udziału tej kategorii w populacji bezrobotnych: w końcu czerwca 2014r. stanowili 25,2% wobec 25,5% w końcu czerwca 2013r.
- **„technicy i inny średni personel”** – spadek o 109 osób, tj. o 21,2%, zmniejszenie udziału tej kategorii w populacji bezrobotnych: w końcu czerwca 2014r. stanowili 10,6% wobec 12,1% w końcu czerwca 2013r.
- **„pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”** – spadek o 55 osób, tj. o 7,7%, zwiększenie udziału tej kategorii w populacji bezrobotnych: w końcu czerwca 2014r. stanowili 17,4% wobec 17,0% w końcu czerwca 2013r.

Wzrosła liczba bezrobotnych z grupy 9 **„pracownicy przy pracach prostych”** o 30 osób, tj. o 12,7% oraz z grupy 8 **„operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”** o 4 osoby, tj. o 1,6%.

Szczegółowe dane dotyczące dynamiki bezrobocia w układzie grup wielkich prezentuje tabela 2.

Tabela 2 Dynamika bezrobocia w układzie grup wielkich stan na 30.06.2013 / 2014r.

Kod zawodu	Grupa zawodów	liczba zarejestrowanych bezrobotnych stan na 30.06.2013 r.	liczba zarejestrowanych bezrobotnych stan na 30.06.2014 r.	wzrost/ spadek	dynamika (%) 2013=100
1	2	3	4	6	5
0	Bez zawodu	891	791	-100	-11,2%
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	14	13	-1	-7,1%
„2”	Specjaliści	263	229	-34	-12,9%
„3”	Technicy i inny średni personel	513	404	-109	-21,2%
„4”	Pracownicy biurowi	127	105	-22	-17,3%
„5”	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	718	663	-55	-7,7%
„6”	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	141	127	-14	-9,9%
„7”	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1077	962	-115	-10,7%
„8”	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	246	250	4	1,6%
„9”	Pracownicy przy pracach prostych	237	267	30	12,7%
RAZEM		4.227	3.811	-416	-9,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Na koniec I półrocza 2014r. osoby bezrobotne reprezentowały **618** zawodów i specjalności, z których posiadane przez największą liczbę bezrobotnych przedstawiono w poniższej tabeli. Największą liczbowo grupę stanowią osoby bez zawodu (**791 osób – 20,8% ogółu bezrobotnych**).

Tabela 3 Wykaz grup elementarnych charakteryzujących się najwyższym poziomem bezrobocia (pow. 55 bezrobotnych w zawodzie) i dynamika zmian – stan na 30.06.2013 / 2014r.

Kod zawodu	Grupa zawodów	% ogółu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych stan na 30.06.2013r.	% ogółu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych stan na 30.06.2014r.	Bezrobotni wzrost/spadek	
						ogółem	w %
522301	Sprzedawca	8,3%	350	9,0%	342	-8	-2,3
722204	Ślusarz	3,0%	127	3,5%	132	5	3,9
331403	Technik ekonomista	3,5%	148	2,7%	103	-45	-30,4
711202	Murarz	2,2%	92	2,6%	98	6	6,5
512001	Kucharz	2,6%	108	1,9%	74	-34	-31,5
753105	Krawiec	1,7%	72	1,5%	57	-15	-20,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Najliczniejszą grupę elementarną wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby posiadające zawód **sprzedawcy**. Prawie co dziewiąty bezrobotny posiadał kwalifikacje tego rodzaju – **9,0%**. Na koniec czerwca 2014 r. w urzędach pracy zarejestrowano **342** osoby w tej grupie.

W porównaniu ze stanem z końca czerwca 2013r. liczba zarejestrowanych osób w tej grupie zawodowej **spadła o 8 osób**, tj. o 2,3% , co jednak nie zmienia faktu dominującej pozycji tej kategorii zawodowej na liście zawodów generujących bezrobocie w powiecie czarnkowsko - trzcianeckim. Kolejnymi najczęściej reprezentowanymi przez bezrobotnych zawodami były:

- ❖ ślusarz – 132 osoby (3,5%),
- ❖ asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 103 osoby (2,7%),
- ❖ murarz – 98 osób (2,6%),
- ❖ kucharz – 74 osoby (1,9%),
- ❖ krawiec – 57 osób (1,5%).

Bezrobotni z powyższymi kwalifikacjami od lat stanowią znaczące kategorie zawodowe, zestawienie danych z I półrocza lat 2013 i 2014r. wykazało jednak odczuwalny spadek liczby bezrobotnych w wymienionych zawodach.

Analiza bezrobocia pod kątem kwalifikacji zawodowych zarejestrowanych osób w układzie grup elementarnych potwierdza tendencje zaobserwowane w zmianach wielkości poszczególnych grup wielkich. Spadek liczebności w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” wynika z pomniejszenia się liczby zarejestrowanych osób w kilku grupach zawodowych. Grupy charakteryzujące się najwyższym spadkiem liczebności w zdecydowanej większości należą właśnie do tej „7” grupy wielkiej.

Na koniec czerwca 2014r. zanotowano **1.202 osoby** pozostające w ewidencji osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy, ich liczba spadła o 11 osób, tj. o 0,9% w odniesieniu do czerwca roku ubiegłego.

Biorąc pod uwagę czas pozostawania w rejestrze osób bezrobotnych, najdłużej bez pracy, tj. powyżej 12 miesięcy pozostawali: **sprzedawcy, technicy ekonomiści oraz ślusarze.**

Tabela 4 Zestawienie zawodów, w których zanotowano największą liczbę poprzednio pracujących pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy – stan na 30.06.2014r. (powyżej 30 osób w zawodzie)

Nazwa zawodu (specjalności)	Liczba osób ogółem	w tym	
		liczba kobiet	% ogółu poprzednio pracujących pozostających bez pracy pow. 12 m-cy
Sprzedawca	119	111	9,9
Technik ekonomista	45	42	3,7
Ślusarz	40	2	3,3
Kucharz	38	38	3,2
Murarz	37	1	3,1
Ogółem	1.202	669	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Bezrobotni bez zawodu stanowili 13,6% ogółu poprzednio pracujących (163 osoby, w tym 99 kobiet). W odniesieniu do czerwca roku ubiegłego ich liczba nieznacznie wzrosła o 18 osób, tj. o 12,4%.

Na koniec czerwca 2013r. zarejestrowanych było **87 absolwentów** (w tym 56 kobiet) tj. 2,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Na koniec czerwca roku ubiegłego zarejestrowanych było tymczasem **143 absolwentów** (w tym 95 kobiet) – 3,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. **Liczba bezrobotnych absolwentów więc znacznie spadła, bo o 56 osób, tj. o 39,2% w odniesieniu do czerwca roku ubiegłego.**

Tabela 5 Bezrobotni absolwenci w układzie grup wielkich – stan na 30.06.2013 / 2014r.

Kod zawodu	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych absolwentów na 30.06.2013	% ogółu	Liczba bezrobotnych absolwentów na 30.06.2014	% ogółu
0	Bez zawodu	79	55,2%	49	56,3%
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-	-	-	-
„2”	Specjaliści	43	30,1%	21	24,1%
„3”	Technicy i inny średni personel	6	4,2%	3	3,4%
„4”	Pracownicy biurowi	2	1,4%	1	1,2%
„5”	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	6	4,2%	9	10,3%
„6”	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-	-	-	-
„7”	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6	4,2%	3	3,4%
„8”	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-	-	1	1,2%
„9”	Pracownicy przy pracach prostych	1	0,7%	-	-
	Ogółem	143	100,0%	87	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Wśród bezrobotnych absolwentów na koniec czerwca 2014r. dominowały osoby z wykształceniem wyższym – **24,1%** ogółu - **21** osób.

Absolwenci z wykształceniem zawodowym, tj. z grup od 5 do 8 stanowili **14,9%** ogółu - **13** osób, a absolwenci z wykształceniem średnim, czyli z grup zawodowych 3 i 4 stanowili zaledwie **4,6%** zarejestrowanych absolwentów - **4** osoby.

Liczba bezrobotnych absolwentów nie posiadających zawodu wyniosła na koniec I półrocza 2014 r. **49** osób, tj. **56,3%** ogółu bezrobotnych absolwentów (znaczny spadek o 30 osób w odniesieniu do czerwca roku ubiegłego).

Tabela 6 Zestawienie zawodów, w których zanotowano największą liczbę absolwentów – stan na 30.06.2014r.

Nazwa zawodu	Liczba osób	w tym	% ogółu
		liczba kobiet	
Sprzedawca	6	6	6,9
Ekonomista	3	2	3,4
Pedagog	2	2	2,3
Specjalista do spraw rachunkowości	2	2	2,3
Filolog - filologia obcojęzyczna	2	0	2,3
Technik informatyk	2	1	2,3
Kucharz małej gastronomii	2	2	2,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

NAPŁYW I STRUKTURA NAPŁYWU

W ciągu I półrocza 2014r. zarejestrowało się **3.026 bezrobotnych** (w tym 1.429 kobiet), tj. o 268 osób – 8,1% **mniej** aniżeli w I półroczu 2013r.

Osób bez zawodu zarejestrowało się w okresie styczeń – czerwiec 2014r. **689** osób, tj. o 10,4% mniej aniżeli w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Największy procent w I półroczu 2014r. stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 1.493 osoby (49,3% ogółu) - cztery wielkie grupy zawodowe od 5 do 8 i wykształceniem średnim - 452 osoby (14,9% ogółu) - grupa 3 i 4.

Najmniej było osób z grup 1 i 2, tj. osób o wysokich kwalifikacjach – 223 osoby (7,4% ogółu) i bezrobotnych z wykształceniem elementarnym z grupy 9 – 169 osób (5,6% ogółu).

Tabela 7 Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2013/2014r. w układzie grup wielkich

Kod zawodu	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2013	% udział	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2014	% udział
0	Bez zawodu	769	23,3%	689	22,8%
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	16	0,5%	8	0,3%
„2”	Specjaliści	237	7,2%	215	7,1%
„3”	Technicy i inny średni personel	384	11,7%	365	12,1%
„4”	Pracownicy biurowi	94	2,9%	87	2,9%
„5”	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	516	15,7%	465	15,4%
„6”	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	73	2,2%	74	2,4%
„7”	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	838	25,4%	739	24,4%
„8”	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	206	6,3%	215	7,1%
„9”	Pracownicy przy pracach prostych	161	4,9%	169	5,6%
	Ogółem	3.294	100,0%	3.026	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Najliczniej rejestrowali się (w nawiasach wypisano dominujące zawody w grupach):

robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, w ciągu I półrocza 2014r. zaliczono do tej grupy **739** bezrobotnych stanowiących **24,4%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Grupa ta dzieli się na pięć grup dużych:

- 7.1. robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) - **155 osób** (w tym 68 murarzy),
- 7.2. robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni - **271 osób** (w tym 117 ślusarzy i 35 mechaników samochodów osobowych),
- 7.3. rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni – **24 osoby**,
- 7.4. elektrycy i elektronicy – **59 osób** (w tym 21 elektryków),
- 7.5. robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – **230 osób** (w tym 49 stolarzy i 32 krawców).

pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, w ciągu I półrocza 2014r. zaliczono do tej grupy **465 bezrobotnych - 15,4%**.

Grupa ta dzieli się na następujące grupy duże:

- 5.1. pracownicy usług osobistych – **157 osób** (w tym 51 kucharzy i 37 kucharzy małej gastronomii),
- 5.2. sprzedawcy i pokrewni – **296 osób** (w tym 244 sprzedawców),
- 5.3. pracownicy opieki osobistej i pokrewni – **5 osób**,
- 5.4. pracownicy usług ochrony – **7 osób**.

technicy i inny średni personel, w ciągu I półrocza 2014r. zaliczono do tej grupy **365 bezrobotnych – 12,1%**.

W tej grupie zawodowej zostały wydzielone następujące grupy duże:

- 3.1. średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – **151 osób** (w tym 41 osób w zawodzie technik mechanik, 26 osób w zawodzie technik rolnik),
- 3.2. średni personel do spraw zdrowia – **70 osób** (w tym 46 osób w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa domowego),
- 3.3. średni personel do spraw biznesu i administracji – **105 osób** (w tym 79 osób w zawodzie technik ekonomista),
- 3.4. średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny – **13 osób**,
- 3.5. technicy informatycy – **26 osób**.

Bezrobotni o wysokich kwalifikacjach byli grupa nieliczną. W ciągu I półrocza 2014r. zarejestrowało się 215 specjalistów – 7,1%. W tej grupie z kolei najliczniejszą grupę stanowili pedagodzy – 16 osób, politolodzy – 13 osób oraz ekonomiści – 12 osób.

Biorąc pod uwagę ranking zawodów i specjalności stwierdzić można iż najwięcej w I półroczu 2014r. zarejestrowało się: **sprzedawców, ślusarzy, murarzy, czyli osób w zawodach technicznych oraz techników ekonomistów**.

Tabela 8 Struktura napływu bezrobotnych najliczniej rejestrujących się w I półroczu 2014r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	% ogółu	absolwenci	
				razem	kobiety
522301	Sprzedawca	244	8,1%	14	14
722204	Ślusarz	117	3,9%	8	0
331403	Technik ekonomista	79	2,6%	7	7
711202	Murarz	68	2,2%	1	0

512001	Kucharz	51	1,7%	3	2
752205	Stolarz	49	1,6%	1	0
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	46	1,5%	5	5
311504	Technik mechanik	41	1,4%	0	0
512002	Kucharz małej gastronomii	37	1,2%	4	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Biorąc pod uwagę rodzaj ostatniego miejsca pracy, najliczniej w I półroczu 2014r. rejestrowali się bezrobotni poprzednio pracujący w:

- **przetwórstwie przemysłowym** – 994 osoby (32,8% ogółu zarejestrowanych),
- **handlu hurtowym i detalicznym**, w zakładach zajmujących się naprawą sprzętu mechanicznego, motocykli oraz artykułów przeznaczonych do użytku domowego – 376 osób (12,4% ogółu),
- **usługach administrowania i działalności wspierającej** – 293 osoby (9,6% ogółu),
- **budownictwie** – 184 osoby (6,1% ogółu).

W I półroczu 2014r. zarejestrowało się **412** osób dotychczas niepracujących (w tym 224 kobiety), stanowiących 13,6% ogółu zarejestrowanych w półroczu.

W odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba ta spadła o 102 osoby, tj. o 19,8%.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

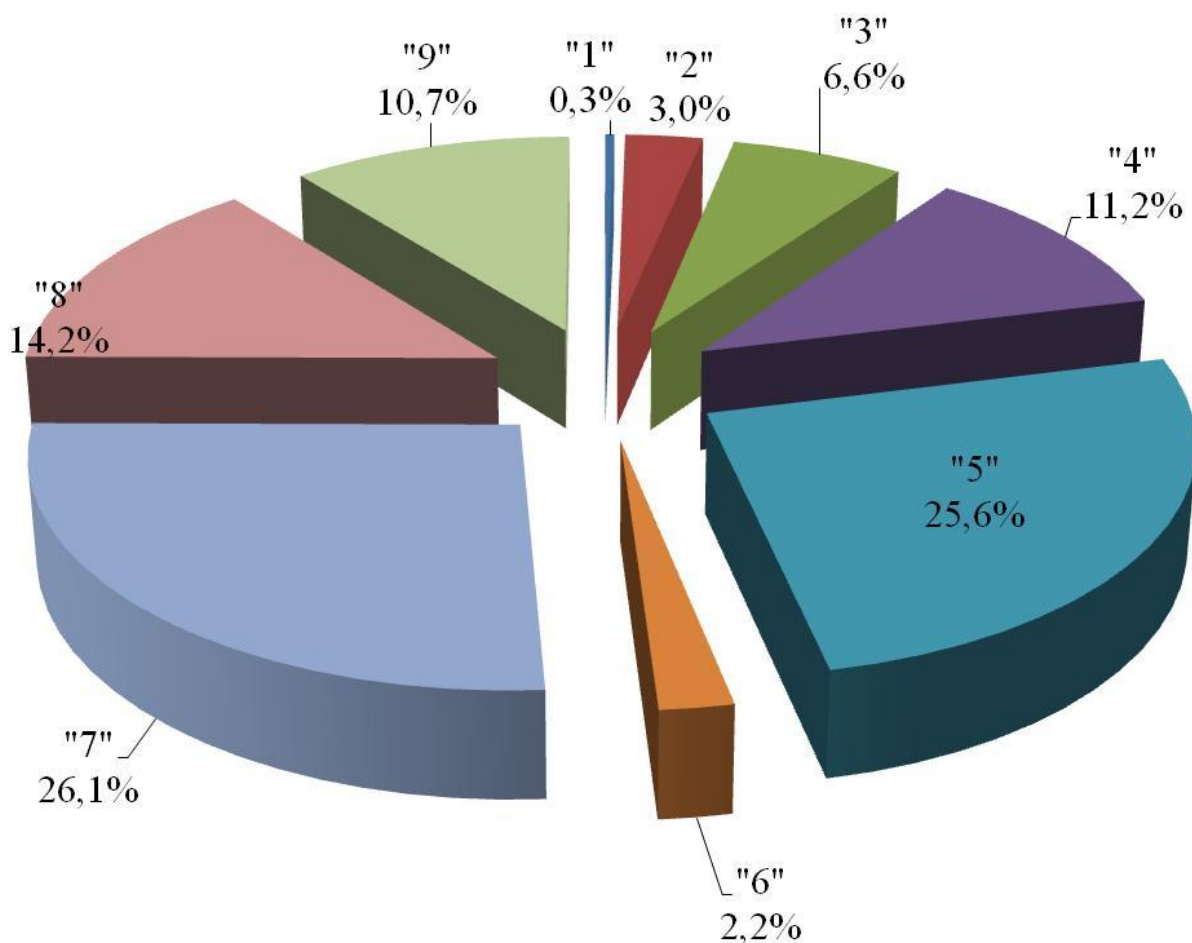
W I półroczu 2014 roku urząd dysponował **1.446** ofertami pracy, co stanowi spadek o 3,8% w porównaniu do I półrocza 2013r., kiedy ofert było 1.503.

Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że zdecydowanie największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy:

- *„robotników przemysłowych i rzemieślników”* - „7” – 378 ofert (26,1% ogółu ofert). W grupie tej największy popyt zgłaszano na osoby w zawodzie: szwaczka, szlifierz metali, robotnik przygotowujący drewno, spawacz metodą TIG i MAG oraz brukarz.
- *„pracowników usług osobistych i sprzedawców”* – „5” – 370 ofert (25,6%). Tu najwięcej ofert zanotowano dla robotników gospodarczych oraz sprzedawców.
- *„operatorów i monterów maszyn i urządzeń”* – „8” – 205 ofert (14,2%). Najwięcej ofert zanotowano dla operatora urządzeń do obróbki drewna, metali oraz dla kierowcy samochodu ciężarowego.

Ponadto zanotowano 5 propozycji zatrudnienia dla osób sklasyfikowanych w grupie „parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy” .

Wykres 2 Struktura ofert pracy wg grup wielkich zawodów w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w I półroczu 2014 r.

- 1 - parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy
- 2 - specjaliści
- 3 - technicy i inny średni personel
- 4 - pracownicy biurowi
- 5 - pracownicy usług osobistych i sprzedawcy
- 6 - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
- 7 - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- 8 - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- 9 - pracownicy przy pracach prostych

Porównanie liczby ofert pracy pozyskanych w I półroczu 2014 i 2013r. wskazuje na tendencję malejącą. Zestawienie informacji wskazuje, że rośnie liczba możliwości zatrudnienia na stanowiskach pracy wymagających **zasadniczych kwalifikacji zawodowych**.

Największy wzrost ilościowy dotyczył kwalifikacji z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” o **218** ofert tj. o 136,3% oraz z grupy „technicy i inny średni personel” – o 44 oferty, tj. o 84,6%.

Mniejszą tymczasem niż w I półroczu 2013 r. liczbę ofert pracy odnotowano w grupie wielkiej „pracownicy przy pracach prostych” – spadek liczby ofert o 65,8%, tj. o 298 ofert.

Tabela 9 Dane dotyczące zmian zapotrzebowania na pracowników w układzie grup wielkich – stan na stan na 30.06.2013 / 2014r.

Kod zawodu	Grupa zawodów	oferty pracy na koniec I półrocza 2013r.	oferty pracy na koniec I półrocza 2014r.	wzrost/spadek	dynamika (%) 2013=100
0	Bez zawodu	3	5	2	66,7%
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	47	43	-4	-8,5%
„2”	Specjaliści	52	96	44	84,6%
„3”	Technicy i inny średni personel	153	162	9	5,9%
„4”	Pracownicy biurowi	380	370	-10	-2,6%
„5”	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	40	32	-8	-20,0%
„6”	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	160	378	218	136,3%
„7”	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	215	205	-10	-4,7%
„8”	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	453	155	-298	-65,8%
	Ogółem	1.503	1.446	-57	-3,8%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Największa liczba ofert pracy skierowana była do **robotników gospodarczych** – 138 ofert pracy, stanowiące 9,5% ogólnej liczby ofert pracy. W odniesieniu do I półrocza 2013r. ich liczba jednak spadła o 35 propozycji. Stosunkowo często za pośrednictwem urzędów pracy zatrudniano osoby na stanowiska **sprzedawcy** – 119 propozycji pracy zgłoszono w okresie styczeń-czerwiec 2014r. (8,2%) –wzrost o 2 oferty w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Kolejnym zawodem stosunkowo często poszukiwanym przez pracodawców był **pracownik obsługi biurowej** – 57 propozycji zgłoszono w I półroczu 2014r. stanowiących 3,9% ogółu ofert pracy. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego ich liczba utrzymuje się na jednakowym poziomie – nieznaczny wzrost o 2 oferty.

Tabela 10 Dominujące oferty pracy wg elementarnych grup zawodów (pow. 30 ofert w zawodzie) na 30.06.2014r. oraz zmiany w zakresie pozyskiwanych ofert pracy

Kod zawodu	Grupa zawodów	Liczba ofert pracy w I półroczu 2013 r.	Liczba ofert pracy w I półroczu 2014 r.	oferty pracy wzrost/spadek
515303	Robotnik gospodarczy	173	138	-35
522301	Sprzedawca	117	119	2
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	55	57	2
817290	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	76	47	-29
432103	Magazynier	31	46	15
753303	Szwaczka	7	41	34
812190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	21	36	15
341202	Opiekun osoby starszej	0	31	31

Zauważyć można, iż większość ofert zgłaszanych w I półroczu 2014r. dotyczyło **sektora przetwórstwa przemysłowego, handlu hurtowego i detalicznego naprawy pojazdów samochodowych oraz administracji publicznej**. Silnie zaznaczył się udział ofert w zawodach, które wymagały specjalistycznego wykształcenia zawodowego tj. operator urządzeń do obróbki drewna, szlifierz metali, spawacz itd.

W większości zgłaszanych ofert pracodawcy poszukują wykwalifikowanych pracowników ze stosownymi licencjami lub uprawnieniami niezbędnymi do wykonywania określonych zawodów (np. spawacz metodą TIG i MAG, operator urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali).

W I półroczu 2014 r. najwięcej ofert pochodziło z następujących sekcji:

- przetwórstwo przemysłowe - 29,8%,
- handel hurtowy i detaliczny naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle -20,3%.
- administracja publiczna i obrona narodowa – 10,2%,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 8,1%,

Tabela 11 Oferty pracy według sekcji PKD w I półroczu 2013 / 2014r.

Sekcja PKD	Liczba ofert w I półroczu 2013	% ogółu	Liczba ofert w I półroczu 2014	% ogółu
Przetwórstwo przemysłowe	295	19,6%	431	29,8%
Handel hurt. i detal. napr. pojazdów sam., włączając motocykle	161	10,7%	294	20,3%
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	222	14,8%	147	10,2%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	454	30,2%	117	8,1%
Budownictwo	73	4,9%	100	6,9%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	56	3,7%	59	4,1%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	57	3,8%	54	3,7%
Transport i gospodarka magazynowa	33	2,2%	54	3,7%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	1,7%	38	2,6%
Pozostała działalność usługowa	22	1,5%	35	2,4%
Edukacja	18	1,2%	28	1,9%
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	10	0,7%	22	1,5%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22	1,5%	20	1,4%
Informacja i komunikacja	6	0,4%	16	1,1%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12	0,8%	12	0,8%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	32	2,1%	10	0,7%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	0,1%	4	0,3%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0,1%	4	0,3%
Górnictwo i wydobywanie	3	0,2%	1	0,1%
Działalność niezidentyfikowana	-	-	-	-
Organizacje i zespoły eksterytorialne	-	-	-	-
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkcujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	-	-	-	-
Ogółem	1.503	100,0%	1.446	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Oceny szans uzyskania zatrudnienia w danym zawodzie dokonano w oparciu o następujące mierniki:

- a. wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie w analizowanym półroczu,
- b. wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów,
- c. wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie.

a. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Wskaźnik ten jest wynikiem dzielenia średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Określa zawody, w których możliwość znalezienia pracy jest znikoma i wymaga podjęcia działań dążących do przekwalifikowania umiejętności zawodowych posiadanych przez bezrobotnych. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie. Grupy zawodowe o najwyższym poziomie wskaźnika w powiecie to:

- sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni,
- średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewni
- kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych.

Tabela 12 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty na 30.06.2014r.

Kod	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	-
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	-
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0055
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0076
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0083
"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0167
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,0191
"35"	Technicy informatycy	0,0244
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,0297
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,031
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0333
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,0342
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0385

"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0416
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,0463
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,048
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji	0,0481
"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,0556
"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0556
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,061
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0635
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0635
"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0666
"82"	Monterzy	0,0675
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,069
"62"	Leśnicy i rybacy	0,0842
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0867
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,1061
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1111
"51"	Pracownicy usług osobistych	0,1191
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i	0,1208
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1309
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,1594
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,2171
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,2194
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3167
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,3333
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,35
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3602

Grupy zawodów wg kodu dwucyfrowego uszeregowane od najniższego do najwyższego wskaźnika

b. Za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** wyodrębniono zawody deficytowe oraz nadwyżkowe.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

zawody o wskaźniku $>1,1$ to **zawody deficytowe**,

zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $<0,9; 1,1>$ to **zawody zrównoważone** (wykazujące równowagę na rynku pracy),

zawody o wskaźniku $< 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**.

Tabela 13**30 zawodów deficytowych według wskaźnika intensywności deficytu > 1,1 na 30.06.2014r.**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	wartość wskaźnika
"731703"	Łubiankarz	3,3333	0,3333	10
"721206"	Spawacz metodą TIG	3,1667	0,3333	9,5
"931203"	Meliorant	3,1667	0,3333	9,5
"412001"	Sekretarka	1,5	0,1667	9
"523002"	Kasjer handlowy	1,5	0,1667	9
"932905"	Pomoc krawiecka	1,5	0,1667	9
"332203"	Przedstawiciel handlowy	1,3333	0,1667	8
"515303"	Robotnik gospodarczy	23	3	7,6667
"711501"	Cieśla	2,5	0,3333	7,5
"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	2,3333	0,3333	7
"711404"	Zbrojarz	1,1667	0,1667	7
"816018"	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	1	0,1667	6
"821902"	Monter mebli	1	0,1667	6
"753303"	Szwaczka	6,8333	1,3333	5,125
"216304"	Projektant wzornictwa przemysłowego	0,6667	0,1667	4
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	0,6667	0,1667	4
"332302"	Zaopatrzeniowiec	0,6667	0,1667	4
"712204"	Posadzkarz	0,6667	0,1667	4
"753202"	Krojczy	0,6667	0,1667	4
"432103"	Magazynier	7,6667	2,1667	3,5385
"941201"	Pomoc kuchenna	3,1667	1	3,1667
"325905"	Opiekunka dziecięca	1	0,3333	3
"713201"	Lakiernik	0,5	0,1667	3
"812118"	Tłoczarz w metalu	1	0,3333	3
"513202"	Barman	2,8333	1	2,8333
"411004"	Technik prac biurowych	4,5	1,6667	2,7
"441203"	Listonosz	1,3333	0,5	2,6667
"932101"	Pakowacz	4,5	1,8333	2,4545
"142004"	Kierownik supermarketu	0,3333	0,1667	2
"222101"	Pielęgniarka	1,6667	0,8333	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Powyższa tabela obrazuje zawody deficytowe, gdzie liczba zgłaszanych ofert pracy przewyższa liczbę osób bezrobotnych w danym zawodzie. Pomimo faktu, iż dość duża grupa osób bezrobotnych reprezentuje dane zawody, popyt na osoby reprezentujące w/w zawody na rynku pracy znacznie przewyższa podaż. Jak

wynika z rozkładu danych statystycznych zawody deficytowe w I półroczu 2014r. kształtowały się w sposób następujący: największa różnica pomiędzy średnią liczbą zgłaszanych ofert, a średnią liczbą bezrobotnych posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe, wystąpiła w przypadku zawodów **lubiankarz, spawacz metodą TIG oraz meliorant.**

Tabela 14

30 zawodów nadwyżkowych według wskaźnika intensywności deficytu < 0,9 na 30.06.2014r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	wartość wskaźnika
"911207"	Sprzątaczką biurową	1,3333	1,5	0,8889
"334306"	Technik administracji	1	1,3333	0,75
"711401"	Betoniarz	0,5	0,6667	0,75
"933304"	Robotnik magazynowy	1,5	2	0,75
"621002"	Robotnik leśny	2,3333	3,1667	0,7368
"242307"	Specjalista do spraw kadr	0,3333	0,5	0,6667
"422602"	Recepcjonista	0,3333	0,5	0,6667
"752305"	Pilarz	1	1,5	0,6667
"821109"	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	2,5	4	0,625
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,6667	1,1667	0,5714
"621001"	Drwal / pilarz drzew	0,6667	1,1667	0,5714
"214106"	Logistyk	0,1667	0,3333	0,5
"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,1667	0,3333	0,5
"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0,1667	0,3333	0,5
"712101"	Dekarz	0,3333	0,6667	0,5
"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,1667	0,3333	0,5
"713102"	Malarz budowlany	0,5	1	0,5
"721306"	Błacharz samochodowy	0,5	1	0,5
"742117"	Serwisant sprzętu komputerowego	0,1667	0,3333	0,5
"912102"	Pracznica	0,1667	0,3333	0,5
"931301"	Robotnik budowlany	2,1667	4,3333	0,5
"522301"	Sprzedawca	19,8333	40,6667	0,4877
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,5	1,1667	0,4286
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,3333	0,8333	0,4
"228301"	Fizjoterapeuta	0,3333	1	0,3333
"814104"	Wulkanizator	0,1667	0,5	0,3333
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	0,3333	1	0,3333
"834105"	Operator maszyn leśnych	0,1667	0,5	0,3333
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	1,8333	5,6667	0,3235
"713203"	Lakiernik samochodowy	0,1667	0,6667	0,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Powyższa tabela obrazuje **zawody nadwyżkowe** tzn. zawody, w których średnia miesięczna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie przewyższa średnią miesięczną liczbę ofert pracy.

Wśród zawodów zdefiniowanych jako nadwyżkowe wyłoniono 58 zawodów, powyższa tabela obrazuje jednak tylko 30 zawodów najliczniej reprezentowanych w tutejszym urzędzie. Dominują wśród nich zawody wymagające wykształcenia zawodowego, tj. sprzątaczką biurową. Najczęściej pracę na w/w stanowiskach nadwyżkowych podejmują mężczyźni, np. betoniarz, robotnik magazynowy, robotnik leśny.

d. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia określa zawody, w których bezrobotni najdłużej oczekują na ofertę pracy. W powiecie czarnkowsko-trzcianeckim zagrożeniem długotrwałego bezrobocia są objęte następujące zawody: pracownicy opieki osobistej, kierownicy do spraw zarządzania i handlu oraz pracownicy usług ochrony.

Tabela 15 Zestawienie osób długotrwanie bezrobotnych na 30.06.2014r.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,7143
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,6667
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5556
"62"	Leśnicy i rybacy	0,5349
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5082
"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,5
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,4839
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,4444
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4406
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,4359
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4219
"51"	Pracownicy usług osobistych	0,4093
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4048
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4036
"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,4

"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,3784
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,3636
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,3529
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3505
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,3375
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3232
"74"	Elektrycy i elektronicy	0,3103
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,3061
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,2992
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,2895
"35"	Technicy informatycy	0,2778
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,25
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2466
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,2338
"82"	Monterzy	0,2083
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,2
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,1918
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,1905
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1875
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1818
"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,1579

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

WNIOSKI

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących konkluzji:

1. W I półroczu 2014r. w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim nastąpiło nieznaczne zahamowanie przyrostu bezrobocia. Liczba bezrobotnych na koniec czerwca 2014r. **spadła o 9,8%** w odniesieniu do czerwca roku ubiegłego.
Spadkowi liczby osób bezrobotnych towarzyszył jednak nieznaczny spadek liczby ofert pracy pozostających w dyspozycji urzędów pracy o **3,8%** w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.
2. W analizowanym I półroczu 2014r. można było zauważyć, iż większość bezrobotnych to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. W większości dysponowali oni kwalifikacjami na poziomie zawodowym, bądź nie posiadali w ogóle ani kwalifikacji, ani doświadczenia zawodowego. Najliczniejszą kategorię stanowiły osoby posiadające zawody z grupy „**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**” tj. głównie ślusarze, murarze, elektrycy, krawcy, stolarze i mechanicy pojazdów samochodowych oraz **osoby bez zawodu**, które podzielić można na osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz wykształceniem ogólnokształcącym. Założyć można jednak, iż osoby z drugiej grupy będą kontynuować naukę i w rezultacie nabędą uprawnienia i kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu.
3. W powiecie 20,8% osób na koniec czerwca 2014r. nie posiadało kwalifikacji do wykonywania pracy zawodowej. Jest to niewiele mniejszy udział niż przed rokiem. W trudnej sytuacji są osoby zarejestrowane do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki, wśród absolwentów wchodzących na rynek pracy aż **56,3%** nie posiadało kwalifikacji do wykonywania zawodu.
4. Prawie połowa populacji bezrobotnych w powiecie posiadała kwalifikacje do wykonywania jedynie 6 zawodów lub znajdowała się w grupie bez kwalifikacji zawodowych.
W urzędzie najwięcej było sprzedawców, ślusarzy i techników ekonomistów. Wysoki poziom bezrobocia wystąpił również w zawodach murarz, kucharz i krawiec. Większość osób zarejestrowanych w wymienionych zawodach cechował również długi okres pozostawania bez pracy.
5. Pracodawcy w I półroczu 2014r. zgłaszali do urzędów pracy chęć zatrudnienia osób bezrobotnych przede wszystkim w zawodach takich jak: **robotnik gospodarczy, sprzedawca, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna, magazynier, szwaczka i opiekun osoby starszej.**

Nie jest to jednak jednoznaczne z szansą uzyskania zatrudnienia w powyższych zawodach, ze względu na duży popyt na niektóre z nich, m.in. w zawodzie **sprzedawcy**, gdzie na 119 ofert przypadają aż 342 osoby bezrobotne.

6. W porównaniu z końcem I półrocza 2013r. spadło zapotrzebowanie na robotników gospodarczych i operatorów urządzeń do obróbki drewna. **Wzrosło tymczasem zapotrzebowanie na szwaczkę, magazynierów, opiekunów osoby starszej oraz operatorów maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali.**

Pomimo jednak rosnącego zapotrzebowania zauważa się pewien trend, iż osoby najgorzej wykwalifikowane najpóźniej zdobywają pracę i najszybciej ją tracą – są najmocniej narażone na negatywne skutki zmian w gospodarce. Zauważalny jest wzrost wymagań pracodawców co do poziomu wykształcenia i zakresu umiejętności, co głównie wynika z wysokiej podaży pracy.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że kwalifikacje zawodowe wyznaczają szanse na podjęcie zatrudnienia, ale niezwykle istotne są także indywidualne cechy bezrobotnego, takie jak: motywacja, chęć uczenia się i podnoszenia kwalifikacji, umiejętność samodzielnego poszukiwania pracy, sumienność, rzetelność.

7. Problemami charakteryzującymi obecnie rynek pracy są:

- o nadwyżka osób zarejestrowanych w określonych zawodach, takich jak: sprzątaczkę biurową, technik administracji, betoniarz, robotnik magazynowy oraz robotnik leśny itd. Zawody osób rejestrujących się w Urzędzie Pracy zdominowane są przez zawody najbardziej popularne a podjęcie decyzji o zmianie kwalifikacji nie zawsze poprzedzone jest wnikliwą analizą obecnego rynku pracy. Powoduje to powstanie grupy zawodów nadwyżkowych, gdzie popyt na prace w w/w zawodach przekracza podaż ofert pracy,
- o większa liczba ofert pracy zgłaszana w tutejszym PUP w stosunku do liczby osób zarejestrowanych. Wśród **zawodów deficytowych** w I półroczu 2014r. znajdowały się np. takie zawody jak: spawacz metodą TIG, meliorant, sekretarka, kasjer handlowy oraz pomoc krawiecka.

Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie
Krystyna Wawrzyniak